

Asia: VN/25570/2023-OM-54

Lausuntopyyntö työryhmän mietinnöstä; uusi välitysmenettelylaki

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleistä

Lausunto työryhmän mietinnöstä uudeksi välitysmenettelylaiksi

Tausta

Pääomasijoittajat ry kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmän mietinnöstä välitysmenettelylain uudistamiseksi. Välitysmenettely on pääomasijoitustoimialalla keskeinen ja käytännössä laajasti hyödynnetty riidanratkaisumuoto erityisesti osakassopimuksissa, transaktioissa ja muissa pitkäkestoisissa sopimussuhteissa. Sääntelyn ennakoitavuus, tehokkuus ja kansainvälinen yhteensopivuus vaikuttavat suoraan Suomen houkuttelevuuteen toimintaympäristönä ja riidanratkaisupaikkana.

Yleiskanta

Pääomasijoittajat ry kannattaa uudistusta ja pitää perusteltuna, että nykyinen välimiesmenettelylaki korvataan uudella välitysmenettelylailla. Mietinnön lähtökohtaa yhdenmukaistaa sääntelyä UNCITRALin mallilain kanssa voidaan pitää oikeansuuntaisena. Uudistuksessa on kuitenkin tärkeää välttää kansallista lisäsääntelyä, joka heikentäisi järjestelmän ennakoitavuutta tai kilpailukykyä kansainvälisessä vertailussa.

Keskeiset huomiot

Pääomasijoittajat ry pitää erityisen kannatettavina seuraavia mietinnössä esitettyjä kokonaisuuksia:

Välityssopimuksen muotovaatimuksen keventäminen:

Muotovaatimusten modernisointi vähentää tarpeettomia prosessuaalisia väitteitä ja tukee kansainvälistä sopimuskäytäntöä. Samalla on tärkeää, että sääntely ja oikeuskäytäntö turvaavat riittävän selkeyden siitä, milloin osapuolet ovat sitoutuneet välitysmenettelyyn.

Esteellisyyttä koskevan tuomioistuinkontrollin mahdollistaminen menettelyn aikana:

Ratkaisu, jossa esteellisyysskysymys voidaan saattaa tuomioistuimen arvioitavaksi jo välitysmenettelyn aikana, voi parantaa menettelyn uskottavuutta ja vähentää jälkikäteisiä epävarmuuksia. Samalla tulee huolehtia, ettei järjestelmää voi käyttää viivytystarkoituksessa ja että välitysmenettely voi pääsääntöisesti jatkua.

Välitysoikeuden toimivalta ratkaista oma toimivaltansa ja selkeä muutoksenhakumalli:

Kompetenssi-kompetenssi -periaatteen vahvistaminen sekä toimivaltaratkaisun tuomioistuinkontrollin selkeä ja määräaikainen järjestäminen lisäävät ennakoitavuutta erityisesti monimutkaisissa ja rajat ylittävissä riidoissa.

Turvaamistoimia koskevan sääntelyn kehittäminen:

On tärkeää, että välitysoikeudella on selkeä toimivalta määrätä turvaamistoimia ja että niiden täytäntöönpanoon luodaan toimiva ja käytännönläheinen mekanismi. Tämä on usein ratkaisevaa yritysjärjestelyihin ja omistajakiistoihin liittyvissä tilanteissa.

Välitystuomion lopullisuuden ja oikeusvarmuuden vahvistaminen:

Ratkaisut, joilla lisätään välitystuomion pysyvyyttä, selkeytetään kumoamisperusteita ja vähennetään poikkeuksellisia, oikeusvarmuutta heikentäviä rakenteita, tukevat Suomen asemaa kansainvälisesti kilpailukykyisenä välitysmenettely-ympäristönä.

Lopuksi

Pääomasijoittajat ry pitää mietinnön päälinjoja kannatettavina. Jatkovalmistelussa tulee varmistaa, että ehdotukset johtavat käytännössä sujuvaan ja tehokkaaseen menettelyyn, ja että mahdolliset kansalliset poikkeamat mallilaista jäävät vain aidosti perusteltuihin tilanteisiin. Uudistuksen keskeinen tavoite tulee olla välitysmenettelyn käytettävyyden ja Suomen kilpailukykyyn vahvistaminen.

2. 1 luku Yleiset säännökset

-

3. 2 luku Välityssopimus

-

4. 3 luku Välitysoikeuden kokoonpano

-

5. 4 luku Välitysoikeuden toimivalta

-

6. 5 luku Asian käsittely välitysmenettelyssä

-

7. 6 luku Välitystuomio

-

8. 7 luku Välitystuomion kumoaminen

-

9. 8 luku Välitystuomion tunnustaminen ja täytäntöönpano

-

10. 9 luku Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

11. Pääasialliset vaikutukset (mietinnön luku 4.2)

-

12. Muut huomiot

-

Horttanainen Anne
Pääomasijoittajat ry